

Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Jeanette Nordin, Uppdragsstrateg

Omsorgsförvaltningen

december 2016

Agenda

- Syfte med programmet
- Varför ett funktionshinderpolitiskt program
- Vad är ett program
- Arbetsprocess
- Arbetsätt
- Definitioner
- Nio målområden
- Uppföljning av programmet

Syfte med programmet

- Programmet ska ge förutsättningar för en ökad trygghet samt att upplevelsen av frihet, delaktighet och självbestämmande ska stärkas.
- Programmet ska medvetandegöra om personer med funktionsnedsättnings situation samt verka mot stigmatisering.
- Funktionshinderperspektivet ska införlivas inom alla områden och hinder ska undanröjas.

Varför ett funktionshinderpolitiskt program?

- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Trädde i kraft den 14 januari 2009 i Sverige.
- Riksdagens nationella handlingsplan – en strategi för funktionshinderpolitiken.
- Kommunfullmäktiges beslut om IVE 2015-2018.

Vad är ett program?

- Beskriver den politiska strategin inom ett visst programområde.
- Berör flera nämnder, bolag och styrelser.
- Tidlöst och beskrivande av ett önskat tillstånd.
- Ska fungera som underlag till Mål och budget samt verksamhets- och affärsplaner.
- Beslutsfattare är kommunfullmäktige.

Arbetsprocess

- Arbetsgrupp tillsattes hösten 2015
- Medborgardialog genomfördes 26 november 2015.
- Tog del av andra kommuners program, arbetsprocesser och erfarenheter.
- Kontaktpersoner i Uppsala kommuns förvaltningar
- Workshop 30 september.

Arbetsätt

- Delaktighet och inflytande för alla i arbetsgruppen.
- Kontunerliga möten och kommunikation via e-post.
- Alla bidragit utifrån sina förmågor och erfarenheter.
- Synpunkter och återkoppling på dokumentet.

Definitioner

Funktionsnedsättning

- Nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga.
- Uppstår till följd av medfödd eller förvärvad skada.

Funktionshinder

- Tidigare samma betydelse som ordet funktionsnedsättning.
- Nu definieras ordet av Socialstyrelsen som ”begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen”
- Ett hinder beror inte på en persons funktionsförmågor utan på att delaktigheten inskränks genom en otillgänglig omgivning.

fortsättning definitioner

Handikapp

- Ska endast användas i sammansatta ord som till exempel handikappolitik och handikappforskning.

Funktionsvariation

- Används ibland i samhällsdebatten och inom olika verksamheter.
- Uppsala har valt att de begrepp som socialstyrelsen definierat ska användas.

Uppsala ska följa utvecklingen av begrepp inom området.

1. Demokrati och inflytande

Övergripande mål (kortfattat)

- Makt över sitt liv.
- Ta del av information och föra fram synpunkter.

Prioriterade delmål (några exempel)

- Metoder, strukturer och system för brukarinflytande ska utvecklas och användas.
- Återkommande dialoger med brukare, brukarorganisationer, närstående och företrädare ska ske.
- Brukarombudsman ska tillsättas. (Definition och ansvar utarbetas i samråd med HSO)

2. Bemötande och kompetens

Övergripande mål (kortfattat)

- Bemötas med kunskap och respekt av medarbetare i kommunen.
- Personcentrerat och samordnat stöd.
- Reella möjligheter att bestämma i frågor som gäller dem.

Prioriterade delmål (några exempel)

- Säkerställa relevant kompetens hos personal.
- Kompetensutvecklingen kring tillgänglighet och delaktighet ska utgå från brukarperspektiv.
- Samordnad individuell plan (SIP) ska implementeras och användas.
- Erbjuder förtroendevalda utbildning i bemötande och värdegrund.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 8, 17, 19 och 24

3. Information och kommunikation

Övergripande mål (kortfattat)

- Alla ska kunna ta del av information och kommunicera utifrån sina förutsättningar.

Prioriterade delmål (några exempel)

- Förutsättningar att använda och utveckla sin kommunikation.
- Kommunala verksamheter ska ge information som kan nås av alla.
- Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) ska utvecklas, användas och spridas.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 9, 19, 21 och 29

4. Fysisk tillgänglighet

Övergripande mål (kortfattat)

- Tryggt förflytta sig, vistas i och använda Uppsalas inne- och utemiljö.

Prioriterade delmål (några exempel)

- Tillgänglighet ska öka i offentliga lokaler.
- Resor med färdtjänst och andra samhällsbetalda resor ska vara trygga, pålitliga och ändamålsenliga.
- Antal handikapparkeringar ska öka.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 9, 19, 20 och 30.

5. Utbildning

Övergripande mål (kortfattat)

- Alla ska kunna delta i utbildning och få det stöd som behövs för att både nå kunskapsmålen och använda sin kunskap och förmåga i vardagslivet.

Prioriterade delmål (några exempel)

- Utbildningsmiljön ska vara utformad så att alla kan delta.
- Utbildningsmiljön vara tillgänglig för besökare.
- Främja möten mellan olika skolformer för att motverka stigmatisering.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 7, 8, 9, 24 och 26.

6. Arbete och sysselsättning

Övergripande mål (kortfattat)

- Allas arbetsförmåga ska tas tillvara.
- Uppsala kommun ska vara föredöme som arbetsgivare samt verka för att även privata arbetsgivare tar sitt ansvar.
- Stärka möjligheten till meningsfull sysselsättning.

Prioriterade delmål (några exempel)

- Möjligheter till anpassade eller alternativa arbetsplatser ska öka.
- Möjlighet till anpassade el alternativa arbetsplatser ska öka.
- Tillgång till praktikplatser ska öka.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 19, 26 och 27.

7. Bostad

Övergripande mål (kortfattat)

- Alla ska ha och kunna leva i en bostad som är anpassad efter individens behov.

Prioriterade delmål (några exempel)

- Nyproducerade bostäder ska vara tillgängliga.
- Det ska finnas möjlighet att välja bostad samt flytta om man önskar. (personer med beslut om särskilt boende)
- Utredda alternativa lösningar i syfte att säkerställa att en funktionsnedsättning inte ska innebära ökade boendekostnader.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 6, 9, 16, 19 och 28.

8. Vardags- och familjeliv

Övergripande mål (kortfattat)

- Det stöd som behövs för ett välfungerande vardags- och familjeliv ska ges.

Prioriterade delmål (några exempel)

- Stöd och råd ska ges för att leva ett så självständigt liv som möjligt med respekt för privatliv.
- Samordning av insatser till familjer med barn ska utökas och förbättras.
- Det ska vara möjligt att bo tillsammans med någon annan på särskilt boende.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 8, 17, 19, 22, 23 och 28.

9. Kultur, fritid, idrott och hälsa

Övergripande mål (kortfattat)

- Alla ska kunna delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsverksamhet, idrott och hälsofrämjande aktiviteter.

Prioriterade delmål

- Fysisk tillgänglighet i Uppsalas kulturutbud ska öka.
- Utbudet av och tillgängligheten till olika motionsalternativ ska öka.
- Fritidshem, fritidsklubbar, fritidsgårdar, lekplatser och kulturskola ska vara tillgängliga för alla.
- Stöd och utbildning ska erbjudas föreningar och privata aktörer som erbjuder anpassade motions- eller kulturaktiviteter.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 19, 25, 26, 28 och 30.

handlingsplan

- Konkretiserar programmets mål till delmål och åtgärder.
- Tydliggör huvudansvarig för åtgärder samt berörda aktörer.
- Möjliggör uppföljning via nämnder och bolagsstyrelser verksamhets-/affärsplaner i augusti varje år i samband med delårsbokslut.
- Beslutas, samordnas och följs upp av kommunstyrelsen i samarbete med omsorgsnämnden.

Uppföljning

- Programmet gäller tillsvidare.
- Uppföljning ska ske vid behov inför nästa mandatperiod.
- Underlag från respektive nämnd och bolag ska beaktas.
- Handikapporganisationerna ska inbjudas att delta vid uppföljning.

Tack!